

І.С. Пілюгіна, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)
Н.В. Мурликіна, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ХІМІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ ТОВАРОЗНАВЧОГО ПРОФІЛЮ

Підготовка спеціалістів у Харківському державному університеті харчування та торгівлі (ХДУХТ) за напрямом «Товарознавство і торговельне підприємництво» передбачає вивчення нормативної дисципліни «Хімія», а також ряду спеціальних дисциплін, які базуються на хімічних знаннях і практичних навичках. Так, для майбутніх спеціалістів за спеціальністю «Товарознавство та експертиза у митній справі» у ХДУХТ викладаються дисципліни «Ідентифікація пластмас» та «Експертиза наркотичних, отруйних та вибухових речовин».

Традиційними формами навчання під час вивчення хімії та хімічних дисциплін є лекція, лабораторна робота і самостійна робота студентів. Викладачами кафедри постійно проводиться робота щодо удосконалення процесу організації усіх форм навчання у ВНЗ шляхом створення і застосування інноваційних освітніх технологій і відповідних програмних засобів навчального призначення нового покоління.

В останні роки викладачами широко використовується така форма навчання, як динамічна слайд-лекція, завдяки якій спрощується задача представлення важкого для сприйняття теоретичного матеріалу, ілюстрування хімічних процесів та явищ. Під час проведення лекцій-інформацій використовуються створені на кафедрі навчальні фільми (автори доц. О.Ф. Аксьонова, ст. викл. І.С. Пілюгіна), що дозволяє активізувати пізнавальну діяльність студентів і заощаджувати навчальний час (рис. 1).

Рисунок 1 – Титульна сторінка навчального фільму «Визначення тимчасової жорсткості води»

Для організації самостійної роботи студентів розроблено електронні практикуми «Основні закономірності перебігу хімічних реакцій», «Жорсткість води», які дозволяють ознайомитись з теоретичними питаннями за відповідною темою, включають описання методик виконання лабораторних робіт, навчальні фільми, дозволяють виконувати розрахункові частини лабораторних робіт.

Формування навичок експериментальної роботи під час вивчення дисципліни «Експертиза наркотичних, отруйних та вибухових речовин» відбувається завдяки виконанню поряд з традиційними лабораторними роботами віртуальних. Така форма застосовується, наприклад, під час вивчення теми «Вступ. Ідентифікація органічних сполук».

З метою активізації самостійної діяльності студентів нами було розроблено і впроваджено у навчальний процес комп'ютерні тестові системи навчання та контролю знань на основі програми *HyperTest* (автор електронної оболонки К.Г. Рибалкін). Системи дозволяють студентам регулярно оцінювати власний рівень знань за темами дисциплін, активізують та якісно покращують їх самостійну діяльність (рис. 2).

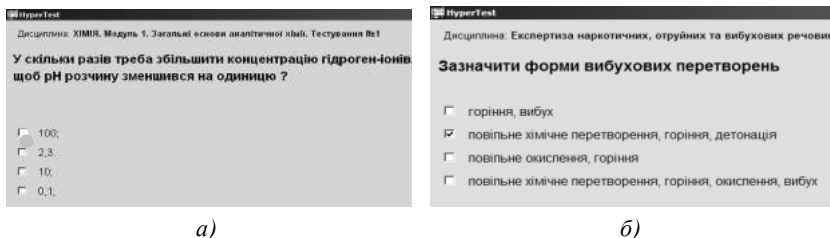

Рисунок 2 – Фрагмент вигляду сторінки тестування за дисципліною: а) «Хімія»; б) «Експертиза наркотичних, отруйних та вибухових речовин»

Опитування студентів щодо використання ними під час самостійної підготовки програмних засобів навчального призначення показало, що 80% студентів використовують засоби запропоновані викладачем, а 20% додатково користуються інформацією з інтернет-ресурсів та ін.

Проведений нами аналіз результатів підсумкового контролю за дисциплінами «Хімія» та «Експертиза наркотичних, отруйних та вибухових речовин» за останні п'ять років довів, що запроваджені у навчальний процес програмні засоби навчального призначення сприяють найкращому вивченню дисциплін студентами. Запропонований підхід до організації навчального процесу дозволяє найбільш повно відобразити змістову частину дисциплін, ефективно організувати самостійну роботу і досягти бажаних результатів під час формування професійних і спеціальних компетенцій майбутніх спеціалістів.